



UKA16/100

19. oktober 2016

Kelly Berthelsen

Namminersorlutik Oqartussat iluanni aammalu suliffeqarfiit Namminersorlutik Oqartussat pigisaasa iluanni atorfilittat qullersaasa tullersortaasalu 60 – 70 %-ii piginnaasaqarnikkut tulluartut marlunnik oqaaseqartuunissaat anguniarlugu ukiut qulit ingerlaneranni sulisussarsiuissinermut tunngaveqartitsisussamik atorfinitsitsisarnermut aalajangersimasumik anguniagaqarnissamut periusissiorinissamut, ilinniartitaanermullu ilinniaqqinnermullu periusissiamik UPA 2017 sioqqullugu Naalackersuisut saqqummiussaqaqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut pineqartoq pillugu Inuit Ataqatigiinniit ima inassuteqaateqarniarpuq:

Pisortat suliassaat pingaarnerpaaq tassaavoq inuiaqatigiit aningaasaataat killilimmik amerlassusillit atorlugit inuiaqatigiit pitsaanerpaamik sullinneqarnissaat isumagissallugu.

Sullissineq pitsaanerpaaq ilaatigut pitsaanerpaamik aqutsinikkut anguniagassaavoq. Aqutsinerlu pitsaanerpaaq anguneqarsinnaavoq suliamut piginnaasat saniatigut inuiaqatigiinni suliffigisani pissutsinik paasisimannilluarnikkut, pingaartumilli aamma suleqatissat kulturikkut tunuliaqutaannik ilisimaarinnilluarnikkut.

Aamma, suliffeqarfinni pitsaasumik kultureqarnissaq, tassa ingerlaaseqarnissaq, suliffeqarfimmi nutaaliaasumi pinngitsoorani pigisassaalersimavoq. Tamannalu suliffeqarfimmi pitsaasumik aqutsinikkut, erseqqissunillu maleruagassaqaqarnikkut anguneqartarpoq, paatsooqatigiinnerillu taamaalillutik ikinnerpaaffissaannut pisinneqarsinnaalissallutik.

Suliffeqarfiup sulinerullu ingerlalluarnissaanut toqqammavissat taakku marluk pingaaqisut, tassa inuiaqatigiinnik suliffigisassannik ilisimaarinninnissaq aammalu suliffeqarfimmi pitsaasumik kultureqarnissaq ajornannginnerpaamik anguniarneqarsinnaapput paaseqatigiinnissamut sakkussat, tassa oqaatsit, assigiit atorneqarnerisigut.

Suliffeqarfinni suniluunniit taamaappoq, minnerunngitsumilli suliffeqarfimmi naalackersuinikkut aqunneqartumi, Namminersorlutik Oqartussanisut ittumi, inuiaqatigiit suliffigineqartussat paasisimalluarneqarnissaat, pingaartumik oqaasiisa paasisimaneqarluarnissaat, kiisalu toqqaannartumik sullissat, tassa qinikkat, oqaasiinik paasisimannilluarnissaq suli annerusumik pisariaqarpoq.

Taamaammat Naalackersuisut akissutaanisut atorfinitsitsisarnermi kalaallisut oqaatsit atugaanerat pillugu nalunaarusiortoqarpat nalunaarusiortoqanngippalluunniit Namminersorlutik Oqartussani sulinerup pitsaanerpaamik paaseqatigiiffiunerpaamillu ingerlanissaa qularnaarniarlugu pisortat taakkulu tulliisa sapinngisamik amerlanerpaat marluinnik oqaaseqartuunissaat allaqqunneqarsinnaanngilluinnarpoq.

Periusissiap ilaatigut makku imarisinnaavai:

1) Aqutsisunngortussanut piunasaqaatit naleqquttut suunissaannik aalajangersaanerit.

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI



- 2) Allaffissornerup kulturimut naleqqussarneqarnera (tassa piffissamik paasinnittaaseq, aqutsisup sulisullu akornanni pissutsit, naqqiisarnermi periaatsit, oqaloqatiginneriaatsit qanoq ittut atorneqarnissaat allallu matumani eqqarsaatigineqarput)
- 3) Misilittagakissuseq aporfiuppat misilittakkat qanoq amerlisarneqassasut, matumani ilaatigut eqqarsaatigineqarput pisortamut malinnaalluni suliamut ilinniarnert, Akilinermi Nunavummi ukiuni kingullerni atugaalluartut.
- 4) Ilinniakkat amigarpata ilinniartitseqqinnerit qanoq ittut ingerlanneqassasut.
- 5) Suliitigaluni qaffassarnerit qanoq ingerlanneqassasut.

Periusissiaq soorunami allarpassuarnik aamma imaqarsinnaavoq, kisianni kulturimut naleqqunnerusumik aqutseriaaseq nassaarissagutsigu sulisoqarnikkullu tassunga ikaarsaariassagutta taamungaannaq nukippassuarnik atulussinnaaffiusumik ingerlassangikkutta aalajangersimasumik pilersaarusiukkamillu periuseqarnissaq pisariaqarpoq.

Taamaammat Peter Olsenip Inuit Ataqatigiinneersup siunnersuutaata akuerineqarnissaa, minnerpaamillu ataatsimiititaliamit sukumiisumik oqaluuserineqarnissaa Inuit Ataqatigiinnit ilungersorluta inassutigissavarput. **Tamatuma saniatigut siunnersuummi piffissaliussap ukiut quliujunnaarsillugit piaarnerpaamik anguniagassanngorneqarnissaa ataatsimiititaliami ilanngullugu oqaluuserineqassasoq matumuuna siunnersuutigissavarput.**